

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 1.8.2018
COM(2018) 567 final

2018/0298 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**millega muudetakse määrust (EÜ) nr 391/2009 seoses Ühendkuningriigi liidust
väljaastumisega**

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

29. märtsil 2017 esitas Ühendkuningriik Euroopa Liidu lepingu artikli 50 kohase teate oma kavatsuse kohta EList välja astuda. See tähendab, et kui ratifitseeritud väljaastumislepinguga ei kehtestata muud kuupäeva, lõpetatakse kõigi liidu esmaste ja teiseste õigusaktide kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes 30. märtsil 2019 („väljaastumiskuupäev“). Sel hetkel saab Ühendkuningriigist kolmas riik.

Võttes arvesse väljaastumislepingus sisalduda võivat üleminekukorda, ei kohaldata enam Ühendkuningriigi suhtes ELi meretranspordialaseid õigusakte. Üks liidu õiguse valdkondi, mida see mõjutab, on liikmesriikide lipu all sõitvate laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide (edaspidi „tunnustatud organisatsioonid“) tunnustamine liidu tasandil.

Määruse (EÜ) nr 391/2009¹ (edaspidi „määrus“) artikli 8 lõikes 1 on nõutud, et komisjon hindab koos liikmesriigiga, kes asjaomase tunnustamisaotluse esitas, korrapäraselt ning vähemalt kord kahe aasta jooksul kõiki komisjoni poolt ELi tasandil tunnustatud laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevaid organisatsioone („tunnustatud organisatsioonid“). Organisatsioone, mida asjaomane liikmesriik algselt tunnustas varasemate õigusaktide alusel ja mis praegu on saanud ELi tunnustuse vastavalt määruse artikli 15 lõikele 1, tuleks hinnata samal viisil. Selle tulemusena peaks liikmesriiki, kes neid organisatsioone algselt artikli 15 lõike 1 kohaselt tunnustas, käsitlema „sponsorliikmesriigina“, kes osaleb komisjoni hindamises vastavalt määruse artikli 8 lõikele 1.

Lisaks järeldub määruse artiklitest 7 ja 8, et ELi tunnustuse jätkumiseks peavad tunnustatud organisatsioonid jätkuvalt vastama määruse I lisas sätestatud tingimustele ja miinimumnõuetele. Seda tõendab pidev vastavuse taashindamine, mille viivad läbi komisjon ja sponsorliikmesriik artikli 8 lõike 1 kohaselt.

Väljaastumisest alates ei saa Ühendkuningriik enam osaleda määruse artikli 8 lõike 1 kohaste hindamiste läbiviimisel selliste organisatsioonide puhul, mille puhul Ühendkuningriik tegutseb sponsorliikmesriigina. Sellest tulenevalt võib kõnealuste organisatsioonide tunnustamise jätkuva kehtivuse ELi tasandil kahtluse alla seada ning määruse olemasolevate sätete alusel ei saa seda piisava õiguskindlusega selgitada.

Organisatsioonide ELi tunnustuse võimalikul kadumisel Ühendkuningriigi väljaastumise tõttu võib olla kahjulik mõju nende EL 27 liikmesriikide lippudele, mis on andnud kõnealustele tunnustatud organisatsioonidele loa tegutseda nende nimel laevade kohustuslike kontrollimiste, ülevaatuste ja sertifitseerimise eesmärgil. Asjaomastel tunnustatud organisatsioonidel on praegu volituslepingud enamiku EL 27 liikmesriikidega ning pärast Ühendkuningriigi väljaastumist ei saa nad neid tunnustatud organisatsioone kasutada oma lipu all sõitva laevastiku jaoks. Samal ajal on neid organisatsioone klassifitseerimiseks kasutavad laevaomanikud dilemma ees, kas viia oma laevad ELi-välise lipu alla või võtta risk rikkuda oma kehtivaid eralepinguid seoses laevade klassifitseerimisega asjaomastes organisatsioonides.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on suurendada õiguskindlust, tagada asjaomaste laevaomanike tegevuse järjepidevus ning säilitada EL 27 liikmesriikide konkurentsivõime.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 391/2009 laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ühiste eeskirjade ja standardite kohta (ELT L 131, 28.5.2009, lk 11).

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas kehtivate õigusnormidega**

Käesolev ettepanek on tingitud Ühendkuningriigi liidust väljaastumisest ja selle kohaldamisala piirdub asjakohaste tagajärgedega. Määruse peamised poliitilised eesmärgid ei muutu.

- **Kooskõla liidu muude poliitikavaldkondadega**

Käesolev ettepanek on täielikult kooskõlas nõukogu volitustega pidada Ühendkuningriigiga läbirääkimisi liidust väljaastumise üle.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 100 lõikel 2.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Kuna kavandatava õigusaktiga muudetakse liidu kehtiva õigusakti sisu, on seda võimalik saavutada üksnes liidu tasandil võetavate meetmetega.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanekut peetakse proportsionaalseks, kuna sellega nähakse ette vajalik õiguslik muutus, mis ei läheks kaugemale sellest, mis on vajalik Ühendkuningriigi liidust väljaastumise tõttu tekkinud õiguskindlusetuse kaotamiseks. Sellega nähakse ette vajalikud õiguslikud muudatused, et tagada EL 27 liikmesriikide konkurentsivõime.

- **Õigusakti valik**

Arvestades, et õigusaktiga muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust, on kavandatud muudatus ainus asjakohane vorm.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Komisjoni teatistes meretranspordi kohta² on juhitud asjaomaste sidusrühmade tähelepanu kordushindamise probleemidele, mis tulenevad Ühendkuningriigi väljaastumisest.

Asjaomastele sidusrühmadele ja liikmesriikidele anti võimalus anda kavandatud algatuse kohta tagasisidet Euroopa Komisjoni parema õigusloome portaali („Have your say“) kaudu kahe nädalaseks perioodiks.

Tagasisideperioodi jooksul, mis kestis 28. juunist kuni 12. juulini 2018, esitas üks sidusrühm oma märkused. Üldiselt hinnati kavandatud algatuse suurema õiguskindluse ja selguse

² „Notice to stakeholders — Withdrawal of the United Kingdom and EU rules in the field of maritime transport“,

<https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/legislation/brexit-notice-to-stakeholders-maritime-transport.pdf>

loomise kavatsust ja EL 27 laevaomanike konkurentsivõime säilitamist. Tagasisidet võeti ettepaneku koostamisel asjakohaselt arvesse.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Tagasisidet ja tehnilisi eksperdiarvamusi koguti nii sidusrühmadelt, liikmesriikidelt kui ka Euroopa Meresõiduohutuse Ametilt. Lisaks toetati ettepanekut õigusliku analüüsiga, milles käsitleti Ühendkuningriigi väljaastumise tagajärgi tunnustatud organisatsioonide poliitikavaldkonnas

- **Mõju hindamine**

Parema õigusloome suuniste kohaselt ei ole mõju hindamine vajalik, sest kavandatud meetmel ei ole olulist mõju ning muud sisuliselt erinevad poliitikavariandid puuduvad, välja arvatud kavandatu.

- **Põhiõigused**

Ettepanek ei mõjuta põhiõiguste kaitset.

4. MÕJU EELARVELE

Ei kohaldata.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelvalve, hindamise ja aruandluse kord**

Et hinnata, kas käesolev algatus on täitnud eespool nimetatud eesmärgi ilma, et tekiks soovimatuid tagajärgi konkurentsile, on ettepaneku artiklisse 2 lisatud läbivaatamisklausel.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Ettepaneku eesmärk on kõrvaldada Ühendkuningriigi väljaastumisest tulenev õiguskindlusetus seoses nende organisatsioonide tunnustamise kehtivusega, mille puhul Ühendkuningriik tegutseb komisjoni hindamises sponsorliikmesriigina. See võimaldaks olemasolevate kokkulepete jätkumist nende organisatsioonide ja EL 27 liikmesriikide vahel, kes on allkirjastanud tunnustamise lepingud, võimaldades neil organisatsioonidel läbi viia laevade kontrollimist ja ülevaatust liikmesriikide nimel, tagades pideva ohutuse.

Kavandatava õigusliku meetmega muudetakse määruse artikli 8 lõiget 1, asendades kehtiva nõude, mille kohaselt osaleb komisjoni korraldatud korrapärase hindamises ainult sponsorliikmesriik, sellega, et osaleda võib iga liikmesriik, kes on mõnda tunnustatud organisatsiooni volitanud. See võimaldaks komisjonil teostada hindamist koos iga liikmesriigiga, kes on andnud asjaomasele tunnustatud organisatsioonile loa tegutseda tema nimel direktiivi 2009/15/EÜ³ artikli 3 lõike 2 tähenduses, mitte ainult sponsorliikmesriigiga.

Eespool kirjeldatud lahendus valiti kui kõige tulemuslikum ja tõhusam viis kõrvaldada õiguskindlusetus, mis Ühendkuningriigi väljaastumise tõttu tunnustatud organisatsioonide valdkonnas tekkis. Kavandatav õigusakt lahendaks õiguskindlusetuse mittediskrimineerivalt liikmesriikide jaoks, kes on tunnustatud organisatsioone volitanud nende nimel tegutsema.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/15/EÜ laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ja veeteede ametite vastavat tegevust käsitlevate ühiste eeskirjade ja standardite kohta (ELT L 131, 28.5.2009, lk 47).

Lisaks saavutatakse ettepanekuga selle eesmärk tagada tegevuse jätkumine ja asjaomaste organisatsioonidega koostööd tegevate EL 27 liikmesriikide konkurentsivõime.

Määrusega tuleks parandada üksnes võimalikud kahjulikud tagajärjed, mida Ühendkuningriigi liidust väljaastumine põhjustab või toob kaasa 27 liikmesriigile. Komisjon peaks esitama aruande mõju kohta pärast piisavat kohaldamisperioodi, eelkõige selleks, et teha kindlaks tagajärjed, mis võivad ulatuda käesoleva määruse kohaldamisalast kaugemale.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**millega muudetakse määrust (EÜ) nr 391/2009 seoses Ühendkuningriigi liidust
väljaastumisega**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,¹

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,²

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) 29. märtsil 2017 teatas Ühendkuningriik Euroopa Liidu lepingu artikli 50 alusel Euroopa Ülemkogule oma kavatsusest liidust lahkuda. See tähendab, et kui väljaastumislepingus ei sätestata muud kuupäeva või kui Euroopa Ülemkogu kokkuleppel Ühendkuningriigiga ei lepi ühehäälselt kokku uues kuupäevas, kaotab liidu õigus Ühendkuningriigi suhtes kehtivuse alates 30. märtsist 2019. Sel hetkel saab Ühendkuningriigist kolmas riik.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 391/2009³ ja direktiiv 2009/15/EÜ⁴ koos moodustavad laevade tunnustatud kontrolli-, vaatlus- ja sertifitseerimisorganisatsioonide tegevuse reguleeriva raamistiku.
- (3) Määruse (EÜ) nr 391/2009 artikli 8 lõike 1 kohaselt hindab komisjon koos liikmesriigiga, kes asjaomase tunnustamistaotluse esitas, korrapäraselt ning vähemalt kord kahe aasta jooksul kõiki komisjoni poolt liidu tasandil tunnustatud laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevaid organisatsioone („tunnustatud organisatsioonid“).
- (4) Võrdse kohtlemise huvides peaks komisjon hindama organisatsioone, mida asjaomane liikmesriik oli algselt tunnustanud kooskõlas nõukogu direktiiviga 94/57/EÜ⁵ ning mis

¹ ELT C , , lk .

² ELT C , , lk .

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 391/2009 laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ühiste eeskirjade ja standardite kohta (ELT L 131, 28.5.2009, lk 11).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/15/EÜ laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ja veeteede ametite vastavat tegevust käsitlevate ühiste eeskirjade ja standardite kohta (ELT L 131, 28.5.2009, lk 47).

praegu on saanud liidu tunnustuse vastavalt määruse (EÜ) nr 391/2009 artikli 15 lõikele 1, koos algselt neid organisatsioone tunnustanud liikmesriigiga.

- (5) Määruse (EÜ) nr 391/2009 artiklite 7 ja 8 kohaselt peavad liidu tunnustuse jätkumiseks tunnustatud organisatsioonid jätkuvalt vastama määruse I lisas sätestatud tingimustele ja miinimumnõuetele. Seda tõendatakse pideva hindamisega, mida teostab komisjon koos asjaomase liikmesriigiga vastavalt määruse (EÜ) nr 391/2009 artikli 8 lõikele 1. Korrapärasel hindamisel on seega oluline roll organisatsioonide jätkuvaks tunnustamiseks.
- (6) Pärast liidust väljaastumist ei saa Ühendkuningriik enam osaleda määruse (EÜ) nr 391/2009 artikli 8 lõike 1 kohastes hindamistes.
- (7) Tunnustatud organisatsioonid, keda algselt tunnustas Ühendkuningriik, evivad liidu tunnustust ning neile on vastavalt direktiivi 2009/15/EÜ artikli 3 lõikele 2 andnud teised liikmesriigid ülesanded seoses laevade kontrollimise, ülevaatuse ja sertifitseerimisega. Seepärast on vaja muuta määruse (EÜ) nr 391/2009 artikli 8 lõiget 1, et tagada nende organisatsioonide jätkuv hindamine vastavalt kõnealuse sätte nõuetele.
- (8) Samuti on vaja arvesse võtta järelevalvekohustusi, mida liikmesriigid peavad praegu täitma direktiivi 2009/15/EÜ artikli 9 kohaselt. Sellega seoses peaks komisjon määruse (EÜ) nr 391/2009 kohaselt hindama tunnustatud organisatsioone koos liikmesriigi või liikmesriikidega, kes andsid vastavale tunnustatud organisatsioonile volituse vastavalt direktiivi 2009/15/EÜ artikli 3 lõikele 2.
- (9) Käesolevat määrust tuleks kohaldada alates järgmisest päevast, kui liidu õigusakte ja eelkõige määrust (EÜ) nr 391/2009 enam Ühendkuningriigi suhtes ei kohaldata,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 391/2009 artikli 8 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjon hindab kõiki tunnustatud organisatsioone koos liikmesriigi või liikmesriikidega, kes andsid neile volituse vastavalt direktiivi 2009/15/EÜ artikli 3 lõikele 2, korrapäraselt ning vähemalt kord kahe aasta jooksul, et kontrollida, kas nad täidavad käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi ja nende vastavust I lisas esitatud miinimumnõuetele. Hinnang käsitleb vaid tunnustatud organisatsioonide sellist tegevust, mis kuulub käesoleva määruse kohaldamisalasse.

Artikkel 2

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse mõju kohta hiljemalt kolme aasta jooksul pärast selle kohaldamise kuupäeva.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

⁵ Nõukogu 22. novembri 1994. aasta direktiiv 94/57/EÜ laevade kontrolli ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ja veeteede ametite vastavat tegevust käsitlevate ühiste eeskirjade ja standardite kohta (EÜT L 319, 12.12.1994, lk 20).

Seda kohaldatakse alates järgmisest päevast, kui liidu õigusakte enam Ühendkuningriigi suhtes ei kohaldata,

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*